

REPUBLIKA E KOSOVËS
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Gjykata Kushtetuese / Ustavni sud / Constitutional Court

Adresa: Perandori Justinian, PN. Prishtinë
T: +381 (0)38 220 104; F: +381 (0)38 220 112; www.gjk-ks.org

Priština, datum: 16 oktobar 2009
Akti Nr. MP-01/09

ODLUKA

(Privremena mera /PM/ : Slučaj KI. 11/09, Tomë Krasniqi vs RTK et Al)

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVA , u sastavu:

- Enver Hasani, predsednik
- Kadri Kryeziu, član
- Gjylijeta Mushkolaj, član
- Iliriana Islami, član
- Ivan Cukalovic, član
- Altay Surroi, član
- Snezhana Botusharova, član , i
- Almiro Rodriguez, član

s zapisničarem g-djom Njomza Uka, službenik za registraciju predmeta, na sednici za savetovanje i glasanje od 13 oktobra 2009 godine, razmotrio je predmet br. KI 11/09 s podacima:

Podnosilac zahteva : Tomë Krasniqi, lično

Suprotna stranka: Radio i Televizija Kosova (u daljem tekstu: RTK) i Kosovska Korporacija za Energiju (u daljem tekstu : KEK), po ovlašćenju g-dja Merita Lumezi i g-din Bilall Fetahu .

Predmet rasprave: zahtev od 2 septembra 2009, podnošen od strane g-dina Tomë Krasniqi, za uvođenje privremene mere u slučaju KI 11/09 : Tomë Krasniqi vs. RTK et Al.

Pravni osnov: Član 116 Ustava Republike Kosova (u daljem tekstu: Ustav), član 27 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosova od 16 decembra 2008 godine (u daljem tekstu: Zakon) , člana 52 u vezi s članom 59 Pravilnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik)

Podnosilac zahteva, dana 2 septembra 2009, podneo je zahtev za uvođenje privremene mere za slučaj KI 11/09, Tomë Krasniqi vs RTK et Al., u vezi

naplaćivanja 3.5 evra na ime pretplate u korist RTK , koja se inkasira od strane KEK-a od 2003 godine zajedno s računima za struju koju potrošači Kosova plaćaju za korišćenu električne energije.

Povreda javnog interesa iz člana 27 stav 1 Zakona navodjen je kao razlog i pravani osnov zahteva za uvođenje privremene mere.

Glavni argumenti podnošeni od strane podnosioca zahteva u glavnoj raspravi suda, od 6. oktobra 2009.godine svode se na nezakonitost dalje primene ugovora između RTK i KEK br. 2532 od 29.12. 2008, na osnovu kojeg se vrši naplata od 3.5 evra od strane potrošača električne energije na Kosovu. Ovaj način finansiranja vredja javni interes i odredbe koje taj interes regulišu, tj. odredbe člana 2.1 Administrativne Uredbe br. 2003/12 o Primeni Pravnika UNMIK-a br. 2001/13 o Radio i Televiziji Kosova.

Pravni i činjenični osnov koji se osporava od strane podnosioca zahteva, prema njemu, jeste prevaziđen proglašenjem Zakona br. 02/L-47 o Radio i Televiziji Kosova od 20 januara 2006 godine (u daljem tekstu : Zakon o RTK), dok su u međuvremenu, prema navodima podnosioca zahteva, nastavlja se ista stara praksa prema regulativi UNMIK-a od 2003 godine. Podnosioc zahteva, isto tako naovodio je da iznos pretplate koju on naplaćuje za RTK jeste 10% njegove penzije od 40 evra mesečno. Način pretplate i iznos jeste diskriminatorna i ne štiti kosovskog potrošača električne enegrije jer se bazira na broju strujnih aparata a ne na broj domaćinstva kako nalaze čl. 20 Zakona o RTK. Ove okolnosti, prema njemu, jesu dodatan dokaz za povredu javnog interesa

Suprotne stranke:

Obe suprotne stranke, RTK i KEK, su podnosile svoja gledišta i navode u vezi zahteva podnosioca zahteva , g-dina Tomë Krasniqi, o uvođenju privremene mere kako je gore napisano, novedeći naročito,

a) Radio i Televizija Kosova (RTK)

RTK je navela da Zakon o RTK, usvojen od strane Skupštine Kosova 2006 godine, jeste ustavan. Tim se zakonom RTK određuje i definiše kao javna ustanova koja nudi usluge od javnog interesa koji su od nacionalnog i kulturnog interesa u sferi radio i televizije. Prema navodima ovlašćenog zastupnika RTK, ta institucija služi interesima građana i javnog interesa, koji kao takvi trebaju da se finansiraju od strane javnosti.

b) Kosovska korporacija energetike (KEK)

KEK izričito i nedvosmisleno stavio je do znanja da je preterpio i još trpi štete kao posledica inkasiranja 3.5 na ime RTK. Te štete su oko 400 milion evra i nadoknade se iz drugih izvora javnih sredstava. Zbog ovog razloga, KEK je naveo da nema nameru da više ponavlja i produži ugovor s RTK u vezi naplaćivanja 3.5 evra u korist RTK. Ugovor ističe 30 novembra 2009..godine Razlog za jedan takav korak stoji u tome što KEK se sreće s mnogim ozbiljnim problemima i poteškoćama

prilikom inkasiranja 3.5 eura od strane kosovskih potrošača električne energije , koji se naplaćuju zajedno sa računima potrošača električne energije KEK-a.

USTAVNI SUD

pošto je saslušao izvestioca slučaja, sudiju Ilirjanu Islami, navode stranaka, zpodnosioca zahteva i suprotnih stranaka, Onako kao što su bile iznešene tokom glavne rasprave po pitanju zahteva za uvođenje privremenih mera, zadržane 6 oktobra 2009, raspravljao je slučaj u celini dana 12 i 13 oktobra 2009.godine i

SMATRA

Sud smatra da se ovde radi o javnom interesu i ne samo o ličnom interesu, odnosno o povredi javnog interesa, tako da je opravdano uvođenje privremenih mera- zabranu daljeg primenjivanja odredbi iz člana 20.1 Zakona o RTK. Ova odredba služi privremeno kao osnova za inkasiranje 3.5 evra na ime pretplate za finansiranje RTK. Ovaj iznos od 3.5 koji je predviđen po članu 20.1 Zakona o RTK predstavlja isto tako pitanje od javnog interesa.

Sud smatra da ova mera treba da važi i da se primenjuje sve do meritorne odluke po glavnom pitanju, tj sve do odlučivanja po zahtevu pokrenut od strane g-dina Tomë Krasniqi, KI. 11/09..

Sud poznaje i priznaje značaj i ulogu javnog prenosioca u jednom demokratskom društvu. Medjutim, sud smatra da metodologija koja se upotrebljava za finansiranje javnog servisa treba da bude u skladu sa pravnim standardima Evrope i njegovim najboljim praksama.

Glavni zahtev Tomë Krasniqija koji je pokrenuo postupak u predmetu KI 11/09 dana 16 marta 2009, tiče se nacionalnog zakonodavstva i administrativne prakse bazirane na tome. U prvom pogledu se vidi da se taj zahtev stranke Tomë Krasniqi se odnosi na kontrolu ustavnosti *in abstracto*.

Medjutim, zahtev stranke g-dina Tomë Krasniqi nije *actio popularis* , kako se to može u prvi pogled činiti. Ono nije takve prirode ako se ima u vidu praksa Evropskog suda za ljudska prava. Prema čl. 53 Ustava , Ustavni sud je dužan da svaku odluku koja se tiče ljudskih prava potumači shodno praksi Evropskog suda za ljudska prava. U tom smislu i u prilog gore navedenog stava Suda idu i precedenti Evropskog suda za ljudska prava koji kažu da slučaj nije *actio pupularis* ukoliko stranka “ ima *prima facie* dokaze o postojanju njene prakse i da isto tako može da se dokazuje *prima facie* da je takva stranka žrtva takve jedne prakse” (Cf. Biriuk v. Lithuania, No. 23373/0325, §27, 25 February 2009, *mutatis mutandis*, Cf. Dudgeon v. the United Kingdom, 22 October 1981, §§ 40-41, Series A No. 45). Sledstveno ovome, postupak pokrenut od individualne stranke, shodno članu 113 tačka 7 Ustava i člana 47 Zakona može da dobije objektivni karakter. Sud

konstatuje ovom prilikom da, oslanjajući se na praksu Evropskog suda za ljudska prava, da se ne radi o actio popularis jer ne radi se samo o personalnom interesu već i o jednom interesu javne prirode. Štaviše, Sud smatra da ovaj slučaj sam po sebi "sadrži pitanja i segmente politike, ekonomike i socijalne prirode koja su kao takva u svakom društvu sporne naravi i iziskuju javne diskusije, razlike i otvorena neslaganja" (Cf. James and Others v. the United Kingdom, Series A No 98, par. 46, 22 February 1986).

IZ GORE NAVEDENIH RAZLOGA

Ustavni sud, posle sveobuhvatnog ispitivanja dokumenata i argumentacije iznetih u ovom slučaju od strane stranaka, bazirajući se u čl. 116 Ustava, čl. 27 Zakona i čl. 52 u vezi s čl. 59 Pravilnika, većinom glasova,

ODLUČUJE

I. ODREDJUJE se privremena mera na dalju primenu čl. 20.1 Zakona o RTK, do meritorne odluke po glavnom zahtevu KI 11 /09

II. Skupštini Republike Kosova PRPORUČUJE se da preispituje prirodu odredaba čl. 20.1 Zakona o RTK i praksu baziranu na te odredbe, najkasnije do 1 decembra 2009 godine

III. Posle 1 decembra 2009, Sud odlučuje meritorno o glavnom zahtevu kao takvom

IV. Ova odluka se šalje stranci, suprotnim strankama : RTK i KEK, Skupštini Republike Kosova, i objavljuje se pravovaljano

V. Odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac:

Prof. Ass. Iliriana Islami

Predsednik Suda:

Prof. Dr. Enver HASANI